

CODX-bulletinen 7

Utgiven av DX-Club 57 (Nässjö kortvågsklubb & Globus DX-Klubb)

Klubben är ansluten till Sveriges DX-Förbund och DX-Alliansen

Redaktionsadress: Ormarydsvägen 23, Smål. Anneberg

Sekretariat: Box 46, Nässjö

Nr 7 Årg 6

Postgironummer 54 45 83

november

Nya medlemmar denna gång är Anders Gard, Stig Hultqvist och Bengt Andersson, samtliga från Nässjö. Välkoma i klubben grabbar! Gratuleras gör Magnus Liljegren som har förlovat sig! Är du förlorad för hobbyn?

På senaste tiden har möjligheten av ett svenskt program från Madrid diskuterats. Det är en frilanskorrespondent och f.d. DX-are, Björn von Bahr, som har diskuterat saken med RNE. DX-Alliansens styrelse tillstyrker ett sådant program och kommer att gå till verket om inte klubbarna lägger politiska aspekter även på denna fråga. Att döma av RNE:s program på engelska är det emellertid ingen större fara med det politiska. Dessa program tillhör nämligen den "positiva" sorten och den enda propaganda som finns i programmen är turistpropaganda. Vad vore mera naturligt för turistlandet Spanien! Om det blir något av med programmet står inte klart i skrivande stund, men MKVK har genomfört en annamningsinsamling för programmet och sänt listan till Spanien. Alltid kan det väl göra något.

Utds. klagomål på DX-pressen tog, som väntat skruv på vissa håll i vårt avlånga land. Bo Danielsson undrar i Short Wave Radio om det är någon större fara med DX-pressens demoralisering. Ja nog är väl så fallet, eller hur BD. Studera den blaska som ligger dig närmast om hjärtat och avgör sedan! DX-ingens demoralisering i övrigt ger anledning att misstänka en sådan utveckling även på tidningsfronten. BD kan väl inte vara helt okunnig om detta förhållande? Vidare anser BD att storhetsmanin bland svenska DX-tidningar förlorade sin siste förkämpe i och med Eteraktuellt's omläggning. Efter benäget studium av ett par årgångar EA, har utd. hittills inte kunnat finna att denna publikation ännu har försökt skaffa spaltfyllnad medelst en mängd mer eller mindre lyckade skämt. För att tala om SWR är BD:s och TL:s egen karaktäristik av SWR frapperande: "Stor i käftan men liten i upplagan", "Sveriges mesta dasspapper" o.s.v. Till sist. Inte tycks då SWR lida någon större risk att bli för tjock om magen, trots anmärkningsvärda försök med diverse sorters smp spaltfyllnader. Klubböden fortsätter att slå omkring sig och har även kommit till våra trakter. DX-Club 61 i Åseda har nämligen slagit igen butiken bl.a. på grund av att klubbens medlemmar har skingrats åt alla håll. Denna sak är väl tyvärr alltför vanlig. Vi ber att få tacka DX-Club 61 för det samarbete som förekommit mellan våra klubbar och hoppas att klubben skall kunna komma igen i framtiden. Den 7 november fyllde Malmö Kortvågsklubb 15 år och är därmed en av de äldsta svenska DX-klubbarna, DX-Club 57 gratulerar jubilarerna!

På lokalfronten hånder närmast det, att Globus DX-klubb preliminärt håller årsmöte lördagen den 30 november i Smål. Anneberg, och därmed är Globussektionen tre år gammal. Tjohoo! DX-Club 57 skall också hålla årsmöte i december. Prel. datum är den 28 dec, men om de utombyts studerande kan komma hem innan jul, så ändrar vi gärna datum. Skriv och tala om önskat datum!

Sist och inte minst viktigt:

STOPDATE för årets sista bulletin är den 10 december i nådens år 1963

J. S.

VOA har för närvarande reläsändare i Woaferton England, München i Tyskland, Tanger i Marocko, Tessaloniki i Grekland, en "piratsändare" stationerad på en båt utanför ön Rhodos, Colombo på Ceylon, Honolulu på Hawaii, Okinawa på Ryukyu-öarna, två sändare på Filippinerna och den nyaste, Monrovia i Liberia. Innan programmen har kommit så långt att de är klara att sändas ut till lyssnarna, har de från studios i Washington gått genom "Master Control Board". I detta rum, beläget nära studios i Washington, kontrollerar man allt utgående material för sista gången. Hit kommer allt material in från hela världen, från hundratals olika källor, och här skickas programmen ut till VOA:s egna sändare i USA. Utlandsprogrammen går härifrån via telefonledningar till någon av de sju inhemska reläsändarna. Från denna reläs sedan programmen till de utländska sändarna med kortvågssignaler.

Reläsändarna uppfångar signalerna, försträker dem, och skickar sedan ut dem på långvåg, MV eller KV, beroende på vilket som är lämpligast i resp. sändningsområde. Sändarnas styrka varierar. VOA har tre av världens starkaste sändare med en effekt av vardera 1000 kw. Orsaken till att man använder reläsändare utomlands är att man vill göra sig hörd även om de atmosfäriska förhållandena är dåliga. Lyssnarna har flera sändare att välja mellan och man hoppas, att åtminstone någon av dem är fri från besvärande störningar. En annan orsak är jammingen. Genom att man har så många sändare, kan man koppla ihop deras sammanlagda effekt, och på så sätt tränga igenom störningssändarnas ridå när något viktigt meddelande skall fram.

Man har inte bara direkta sändningar till utlandet. Små stationer med dåliga ekonomiska resurser kan få låna inspelningar med musik, kulturprogram intervjuer och artistframträdanden till sina egna lokala sändningar. För närvarande är det mer än 2000 stationer som utnyttjar denna service.

För lyssnarna personifieras VOA av hallmän, nyhetsläsare och disc-jockeys. Dessa talar inte mindre än 25 språk, och till VOA:s studios har de kommit från colleges, universitet och från kommersiella radiostationer. De allra flesta är dock födda utomlands och många av dem är flyktingar undan kommunismen. Ett av VOA:s största problem är att finna folk, som har de språkliga förutsättningar och andra talanger som behövs för radioutsändningar.

Det viktigaste i VOA:s program är dock inte materialsamling och sändningar. Vad man säger till lyssnarna under sändningarna anses vara det viktigaste. Man strävar att få så färska och objektiva program som möjligt. För att lyssnare som inte har sitt språk representerat bland VOA:s sändningar, ändå skall ha en chans att förstå programmen, har man börjat med sändningar "in special English". Det är nyheter och kommentarer som läses i ett lugnare tempo än vanligt, och dessutom använder man ett begränsat ordförråd. Dessa sändningar har inte bara bidragit till att göra sändningarna mera lättförståeliga utan de har också en pedagogisk funktion. Vad VOA vill, är att ge en objektiv uppfattning av USA. Bolaget är statligt, men ingen censur förekommer och även motståndare till regimen i USA kan komma till tals genom VOA:s mikrofoner. Officiella och inofficiella besökare kan komma till tals och säga vad man anser om USA. De inbjuds till oförberedda rundabordskonferenser eller s.k. panelprogram. Musiken har en mycket framträdande roll inom VOA:s sändningar. Dagligen sänder man programmet "Music USA" vilket kanske är det mest populära program man har.

VOA sänder dygnet runt sju dagar i veckan till alla delar av världen. På grund av tidsdifferensen mellan sent och avlyssnat program, så finns det folk i VOA:s studios dygnet runt. Till sist kan nämnas att programschema över VOA:s sändningar kan erhållas från närmaste USIS-kontor eller direkt från VOA i Washington.

Sveriges Radio före Radiotjänst

Radiotjänst började sin verksamhet våren 1924. Men redan våren dessförinnan hade televerket haft regelbundna sändningar ungefär ett halvt år.

Svensk Rundradio kan räkna sin födelse från hösten, - september, oktober 1923, då mera regelbundna sändningar påbörjades över speciellt upprättade sändarstationer i Stockholm, den ena tillhörande televerket och den andra Svenska Radioaktiebolaget. Den förstnämnda, som jämte studio inrymdes i verkets fastighet på Malmkillnadsgatan 19B hade en effekt av cirka 1 500 watt och opererade på omkring 430 meter MV. Svenska radioaktiebolagets anläggning var belägen i företagets lokaler på Alströmergatan 12. Dessa sändare hade olika veckodagar till sitt föfogande, Radioaktiebolaget söndagar, tisdagar och torsdagar och Telegrafverket måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar. Regelbundna radioutsändningar över Göteborgs kustradiostation började den 12 november 1923. Rundradio-sändaren i Malmö togs i bruk den 11 december 1924.

Programmen över de båda stationerna i Stockholm var tämligen likartade och omfattade musik, uppläsningar, föredrag, utdrag ur svensk dramatik m.m. Programmen från Televerkets studio anordnades av olika handels- och tidningsföretag, föreningar m.fl. under medverkan av väl kvalificerade förmågor. Vderbörande arrangör hade att bestrida alla med sändningarna förknippade kostnader till medverkande, medan Telegrafverket utan direkt ekonomisk gottgörelse ställde erforderlig teknisk personal och apparatur m.m. till förfogande och omnämde programarrangörers namn vid sändningens början och slut. Programverksamheten i svensk radio under de första åren kan således sägas ha varit baserad på reklam!

Bland programarrangörerna kan nämnas Åhlén och Holms familjetidning Vårt Hem, Stockholms-tidningen, Svenska Dagbladet, ABC, Lundholms Pianomagasin, grosshandlarfirman Martin Öberg m.fl.

Flottans musikkår under ledning av musikdirektör Erik Högberg var ett av de oftast förekommande och mest uppskattade programinslagen. Vid flottans konserter efterlystes alltid "Mangia-Mangia Papirosa". Den 5 mars 1924 påbörjades regelbundna nyheter från TT. De kallades i programmet "Senaste nyheter från Tidningarnas Telegrambyrå". Tidigare hade nyhetssändningar förekommit några gånger i samband med av dagstidningar anordnade program. Utsändningarna från Svenska Radioaktiebolagets anläggningar upphörde på hösten 1924 och Telegrafverkets försöksstation ombesörjde sedan dagliga program. Regelbundna utsändningar av väderleksrapporter började den 19 februari 1924. I detta sammanhang kan nämnas, att tidssignalen kl 1255 förekom första gången i programmet den 28 januari 1924 och Stadshusets klockspel den 31 december 1924.

I programtiden 1924 ingick regelbundet överföringar från utländska stationer. Den första överföringen skedde den 9 april 1924. Sista utsändningen från Televerkets försöksstation var nyårsvakan den 31 december 1924. Under december 1924 började nämligen Radiotjänst, vars bolagsordning daterar sig från den 22 maj 1924, delta i verksamheten så till vida, att bolaget nonorerar vissa inslag, varigenom skapandet av ett fylligare program underlättas.

För rundradios utbredning i landet och för dess fasta förankring bland lyssnarna, har de vanligtvis av radioklubbarna i olika städer anlagda sändarstationerna varit av värde. Med på frivillig väg insamlade medel anskaffade dessa egna sändare och sörjde för deras drift fram till 1925, då bidrag av licensmedel härför började utdelas genom Telegrafverket. Under 1924 började två stationer av denna kategori mera regelbundna utsändningar, nämligen Falun i oktober och Jönköping i november månad.

Artikelmtrl Röster i Radio

Höstens DX-tävlingar

Höstens tävlingssäsong inleddes med JUNIOR-SM, som samlade inte mindre än 2200 deltagare, vilket torde vara rekord. Sveriges Radio TV:s televisionsprogram var nog den bästa reklam tävlingen kunde få, och nu hoppas vi bara att alla nya intresserade deltagare skall fortsätta att bekanta sig med hobbyn och kanske gå med i någon lämplig klubb. Om vi skall börja med JSM så fanns det 15 stationer representerade varav 14 hördes i Nässjö.

Deutsche Welle hade bl.a. med Surfing USA och danska eurovisionsschlageren Danseviser.

Radio Rom spelade lätt italiensk musik. Bl.a. ett stycke kallat Blyg Twist.

RRI Djakarta bjöd på klassisk musik. Beethovens Menuett i G-dur. Vatikanradion presenterades av gamle Nässjö-bekantingen Pater Lasse Roth. Radio Nederland sände DX-tips som man hade knyckt ur Sweden Calling DX-ers.

Prag hade ett mycket trevligt program, där Arne Skoog berättade om damtälletten på Norrmalmstorg.

Warszawa hallåmän tog oss med på en rudnresa i Polen till musik.

Brazzaville hördes med engleka programmet kl 2000, då bl.a. Edith Piaf sjöng. Antagligen måste dock stationen strykas på grund av att man på en del av papperen hade skrivit fel tid.

Schweiz pratade svenska och släppte fram Siw Malmqvist med Bortom bergen.

Montreal var krigiska och spelade en militärmarsch för JSM.

WRUL blev stötestenen i Nässjö, där man nu bara hoppas att ingen annan hört stationen.

Japan spelade liksom Australien den välkända Swedish Rhapsody.

HCJB spelade indianmusik och berättade om idrotten i Ecuador.

Israel hov upp sin röst med bl.a. Hava Nagila.

Nästa tävling var Sverigetävlingen som gick av stapeln den 1-3 november. Antalet deltagande stationer var lagom, även om man inte hade med någon direkt svårhörd station. Över till stationerna

Bukarest ~~XXXX~~ var första stationen, och spelade bl.a. ett stycke kallat One step from happiness.

HCJB hade ett program där Sonja berättade om hur gravsmyckningsdagen firas i Ecuador.

Eesti Raadio framförde en cha cha cha på något som förmodligen var estniska.

Canada spelade även i den här tävlingen en regementsmarsch.

Radio DDR berättade om radion och TV:n i DDR.

Peking blev AJ:s olycksstation. Han tog nämligen fel på tid och kan inte svara för om den hördes.

Warszawa hade med jazzorkestrar som hade besökt Jamboree 1963 i Krakow.

Japan behagade inte infinna sig förrän mot slutet av sändningen, och då sändes en presentation av Japanese Shortwave Club.

Radio Prag gladdde de tävlande med Karel Vlach's orkester som spelade "Den första".

Tashkent hördes dåligt med folkmusik från Sovjetunionen, men kom dock fram under QRM:en.

Det var de tävlingar som redan ägt rum. Återtående kraftmätningar är Sundsjakten den 20-23 november. De som är intresserade av denna tävling bör insätta kr 3:00 på postgirokonto 51 99 17, Sundets DX-Club, Landskrona.

Årets sista tävling är Wärmlands Radiounions kortvägsjakt. Tävlingen går årets sista dagar. Startavgiften är 2:50 och skall insättas före den 16 dec. på postgiro 59 09 98, WRU, Karlstad. Tävlingsledare är Leif Andersson.

Till sist önskar DX-Club 57 alla tävlare lycka till!

Hans Svalinder, Eksjö har återuppvaknat och anmäler Tallin-1034, Deutschlandsender-782, CBC Northern Service-11720, WBS-15085, SFB-566, Deutschlandfunk-1016, Südwestfunk-1538, WINB-11785, HCJB-11915, AFRS/NY-15225, Radio Bagdad-6030, CBC-11720, Radio Ghana-11800, VOA/Munich-3980, Deutsche Welle-11945, RBI-1131 samt VOA/Courier-7125.

Ny i QSL-mästerskapet är Roland Tegner från Vimmerby som kommer med en diger lista bestående av Radio South Africa-11815, VOA/Tangier-15185, Ungern, Sveriges Radio, Nederland, RIAS-6005, WRUL-15385, NDR, Emisora Nacional-6025, SDR, Polen, Deutschlandfunk, Radio Cairo-11915, BBC, Norea-5970, Österreichischer Rundfunk-15295, RBI, Ghana-11800, Moskva, Belgrad, VOA/WDSI-6180, R Monte Carlo-6035, VOA/Thessaloniki-6185, AFRS/NY-15225, RFE, Deutsche Welle, Schweiz, Radio Tashkent-9600, R Sofia-6070, Radio Kabul-4775, Vatikanen, Riga, VOA/Philippines-9635, Peking-15095, AFN/Bremerhaven-1142, Radio Rumbos-4970, VOA/monrovia-11770, VOA/greenville-15215, Radio Tirana-7092, Israel-9009, Leopoldville-11755, Bucharest, Japan-9740, AIR/Delhi-11785, HCJB-15115, VOA/Courier-6015, Luxemburg-6090, Radio Syd-88,3 mc, RNE-9360, Radio Habana-15155, Ankara-15160, ETLF-15440, VOA/Colombo-15415, Baghdad-6095, WBS-15095 och slutligen RAI-9575. Radio Syd lär enligt uppgift ha 7 kw. Du har gjort alldeles OK vad det gäller effekten. Jag tillämpar själv samma system.

Arne Teljer, Färgelanda säger att det inte är så mycket som kommit, men anmäler i alla fall RFE-15245, Radio Bremen-1358, Deutschlandfunk-1538 med stencilen, Luxembourg-6090 med det nya snygga kortet, Nederland-6020, Tallin-1034, Radio Alger-15835 med brev, Israel-9009 och WBS-15085 skärt kort efter 2 månader en punto.

Svein M. Lund, Drammen, Norge ökar på sin poäng med SFB-566, VOA/Colombo-15415, RIAS-6005, VOA/WBOU-17830, Radio Roma-17770, R Luxembourg-1439, Deutsche Welle-11925, Österreichischer Rundfunk-9770, Voice of Vietnam-11840 och till sist Ghana BS-11800.

Jan Tuner, Stockholm har på sistonde fått Radio Via, Machala-4660 som svarade med brev + vykort SM-3, Radio Quito-4923 kort + vimpel, stationen har f.n. en svarsperiod, RNE i Huelva-836 brev, Radio Sucre med brev (se vidare artikel på annan plats) samt diverse QSL från Lund.

Red. Jörgen Schultz, Små. Anneberg kan redovisa Radio Santa Fe-4965 kort + vimpel, Radiodifusora Venezuela-44890 kort, Kenya BS-4865 med nya kortet.

Ställningen är:

1. Jan Edh, Bollnäs	489 p
2. Jan Tuner, Stockholm	282 p
3. Sten Hillert, Vimmerby	215 p
4. Roland Tegner, Vimmerby	201 p
5. Arne Teljer, Färgelanda	200 p
6. Jörgen Schultz, Små Anneberg	194 p
7. Thord Knutsson, Ekedalen	181 p
8. Bengt Sundén, Dals-Långed	176 p
9. Bosse Erixon, Vimmerby	173 p
10. Svein M. Lund, Norge	172 p
11. Bengt Törnqvist, Eksjö	166 p
12. Anders Johansson, Näsejö	165 p
13. Rolf Arvidsson, Medevi	112 p
14. Göran Östman, Kumla	87 p
15. Gunno Elisson, Vattersåga	83 p
16. Hans Svalinder, Eksjö	77 p
17. Bo Lundgren, Kristianstad	63 p
18. Kim Eggertsen, Lund	36 p
19. Magnus Liljegren, Näsejö	7 p

Som ni märker sjunger QSL-mästerskapet på sista versen nu och nästa omgång är årets sista. Jag hoppas alltså att alla vill putsa upp sina siffror och sända QSL-bidrag till nästa bulletin! Vad det blir för priser är i skrivande stund inte helt klart. Segrarpriset kommer emellertid troligen att bli en Pix-pokal, och det är ju inte fy skam.

++++

DX-CLUB 57 RANKING LIST 1963

1. Thord Knutsson, Ekedalen	122-341	1955	Radiola/Telefunken, 30 m lw
2. Jan Tuner, Stockholm	120-242	1957	AGA 1771, 30 m lw
3. Jan Edh, Bollnäs	120-238	1959	Trio 9R-59, 15+40 m lw
4. Rolf Arvidsson, Medevi	87-140	1958	AGA, 25 m lw
5. Sten Hillert, Vimmerby	86-131	1960	RCA AR88D, 30 m lw
6. Kim Eggertsen, Lund	80-123	1958	R1155A, 30 m lw
7. Anders Johnsson, Nässjö	78-120	1958	AGA 1771
8. Gunno Eliseon, Vettershaga	77-122	1957	Luxor Ambassadör, 30 m lw
9. Jörgen Schultz, Sm Anneberg	76-119	1959	EIA V799, 30 m lw
10. Magnus Liljegren, Nässjö	65-105	1958	Siemens, 30 m lw
11. Christer Ohlsson, Jönköping	62-101	1960	ASEA, 25 m lw
12. Bengt Sunden, Dals-Långed	57-100	1961	E1OK/AGA2241F, 30 m lw
13. Bosse Erixon, Vimmerby	55-60	1962	Luxor Ambassadör, 30 m lw
14. Arne Teljer, Färgelanda	50-80	1961	AGA 1551, 20+10 m lw
15. Bengt Törnqvist, Eksjö	45-77	1960	Radiola 1454V, 12 m lw
16. Roland Tegner, Vimmerby	44-58	1962	Hallcrafters s-38E, 25 m lw
17. Hans Svaländer, Eksjö	29-44	1961	Hallcrafters s-14, 15 m lw

(((((

Alla sätt är bra utom de dåliga

Sätten att få QSL äro många, och det som här ska skildras tillhör de originellaste.

När svensk DX-ings "enfant terrible", Christer Hederström kom till staden Cumana i Venezuela kunde han naturligtvis inte låta bli att besöka den välkända radiostationen i staden, Radio Sucre. Där visades han runt av en ganska jäktad men vänlig direktör. Frågan om lyssnarrapporter var oundviklig, och då den ställdes gräde direktören fram en hög på 20-30 öppnade rapporter ur en låda! CH bläddrade bland dem och påpekade för sin guide att några av rapportörerna var hans personliga vänner, och att de skulle bli mycket glada över att få sina rapporter verifierade. Då kläckte el director den som han tyckte ljusa idén, att han skulle besvara alla dessa rapporter från CH:s vänner i ett brev, som CH så kunde visa upp för dem när han kom hem. Sagt och gjort, direktören skrev snabbt ut ett brev till de fyra herrarna på stationens brevpapper och överlämnad det till Christer. Brevet gick via CH till Arctic Radio Club som lät fotostatkopiera brevet och sända ett till varje rapportör.

Utd. hade turen att befinna sig bland de rapportörer som grävdes fram ur en byrålåda i Cumana. Efter tesen "man tager vad man haver" räknar jag min fotostatkopia som QSL. Latinamerika är nu en gång för alla ändå bara Latinamerika.

Radio Sucre tillhör inte de allra svartaste LA-stationerna utan brukar vara relativt pålitlig. För närvarande framgår dock med all önskvärd tydlighet att man inte är på något vidare svarshumör. Så har ni rapporterat Radio Sucre på sistone och ej fått svar, så vet ni vart er rapport har tagit vägen.

JT/

2-2 NOV. 1963